

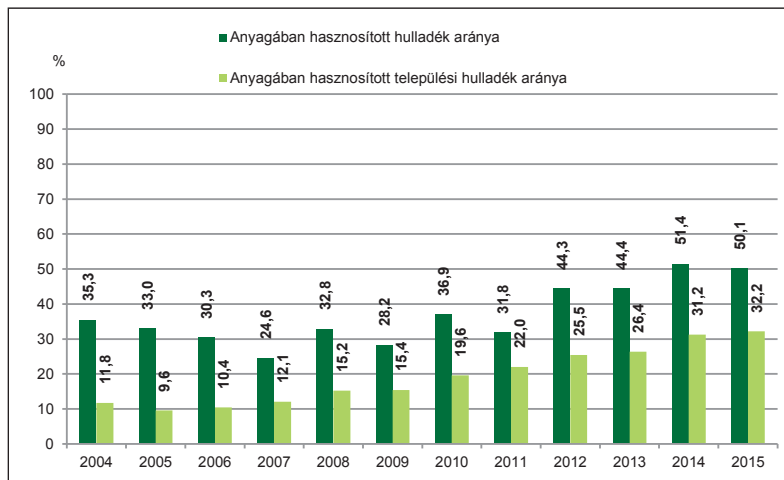
F.2.5. Az újrafeldolgozással hasznosított hulladék aránya

A világ egyre több pontján súlyos problémát okoz a műanyag hulladékok felhalmozódása a természetben és ezek megjelenése a táplálékláncban. Amennyiben ez a tendencia folytatódik, egyes előrejelzések szerint 2050-re a tengerek lebegőműanyag-tartalma azonos tömegű lesz a benne található halakéval (Ellen MacArthur Foundation Report, 2016). Amennyiben el szeretnénk kerülni, hogy a talajokban és a vizekben kezelhetetlen mennyiségű hulladék halmozódjon fel, a hulladék újrahasznosítására van szükség.

Mára számos műanyagról és műanyaggyártási adalékról kiderült, hogy karcinogén vagy allergén. Az életciklus-szemléletű gyártás igyekszik kiküszöbölni minden potenciálisan veszélyes vegyületet, és olyanokat használ fel, amelyek bizonyítottan nem veszélyesek.

Magyarország esetében az anyagában történő újrahasznosítás (nem pontosan ugyanaz a termék készül belőle) a teljes gazdasági metabolizmust nézve meghaladja az 50%-ot (50,1%), és növekvő tendenciát mutat. Mind a tendencia, mind pedig a mennyiség kedvező. Ugyanez igaz a lakossági eredetű hulladék újrahasznosítására is (32,2%), amelyet állandó növekvő tendencia jellemez, de az EU28 átlagával vagy egyes fejlett gazdaságok adataival összehasonlítva még van pótolnivalónk.

Az EU28 átlaga (45%) jelentősen meghaladja a magyar adatot, és vannak az EU-n belül olyan kiemelkedően jól teljesítő, fejlett gazdasággal rendelkező országok, mint Németország vagy Hollandia, ahol ez az arány 50% feletti (66,1% és 51,0%).

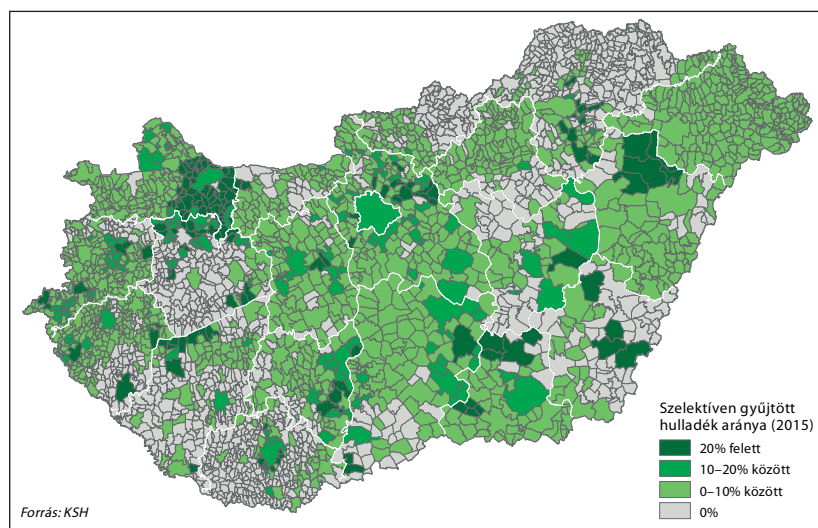
Forrás: FM, KSH

Hazánk térképén látható, hogy a nagyobb arányú újrahasznosítás a városiasodott környezettel korrelál, és a legnagyobb elmaradást az aprófalvas térségek mutatják. Ennek alapján természetesen elmondható az is, hogy a városokban élő népesség hulladékának az országos átlagnál nagyobb hányada újrahasznosul, míg az elmaradottabb vidéki térségekben ez az arány átlag alatti. Érdemes itt felhívni a figyelmet egy terjedő rossz gyakorlatra, az ország szegényebb régióiban a hulladék, főként a műanyag hulladék fűtési célú felhasználására az egyéni fűtés kereteiben. Ennek vélhetően köze van egyes települések levegőminőségének romlásához is.

A döntéshozatali eljárások során figyelembe kell venni a hulladék hasznosításának lehetőségét, és törekedni innovációk és szakértők bevonására.

Számos innováció létezik, amelyek segítségével a ma még veszélyes hulladéknak minősülő anyagokból a mezőgazdaság számára hasznos talajtápanyag válhat.

Erősíteni kell az olyan gazdasági szereplőket, amelyek törekszenek a hulladék csökkentésére vagy teljes kiküszöbölésére a teljes életciklus során, és amelyek alkalmazzák a „bölcstől a bölcsoig” szemléletet. Pozitív ösztönzőkkel kell hatni a lakosságra és a nagy kibocsátó ipari szereplőkre is, hogy hulladéktermelésük csökkenjen, és olyan eljárásokat (például a lakosság esetén komposztálás, kevesebb csomagolóanyaggal ellátott termék vásárlása), gazdasági rendszereket (hulladékmentes termelési eljárások, folyamatok) kell előnyben részesíteni, amelyek eredményeképp csökken a hulladéktermelődése.

Magyarországon a hulladék újrahasznosításának aránya kedvező tendenciát mutat, de még mindig elmarad az EU átlagától.